

Foaia Diecezană

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p>Prețul abonamentului:</p> <p>Pe un an . . . . . 240 Lei Pe jumătate de an . . . . . 120 Lei Pe un pătrar de an . . . . . 60 Lei Un număr . . . . . 5 Lei Pentru străinătate pe un an . . . 300 Lei</p>	<p style="text-align: center;">APARE DUMINECA</p> <p>Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”, iar banii pentru abonamente și înscrișiuni se trimit administrațiunii „Tipografia și Librăria Diecezană” în Caransebeș.</p>	<p>Prețul inserțiunilor:</p> <p>Pentru publicațiuni oficiale, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei</p>
--	---	--

Puterea propagandei.

Ar trebui să ne întrebăm cum de reușesc misionarii streini să facă creștini buni din Negrii Africei? Ceva mai rău și mai primitiv decât un negru nu-ți poți închipui și totuși, la urma urmei, acest negru e silit să cedeze spălărilor sufletești de fiecare zi, devenind un creștin bun. Propaganda de fiecare zi și statornică până la izbândă e în stare se schimbe în spre bine orice fizionomie sufletească. Puterea propagandei, noi slujitorii bisericii până azi nu am cunoscut-o în deplina ei măsură.

Am putea să realizăm totul ce dorim prin o stăruitoare propagandă, pe care nu o facem.

Vedem cu ochii cum în altă parte intelectualii nu numai că țin la biserică lor, dar sunt în același timp și creștini militanți. Dece acolo așa și la noi altcum? Foarte simplu, fiindcă acolo s'a făcut și se face propaganda necesară, iar la noi nu se face.

Preotul respectiv și-a luat pe rând fiecare intelectual și atâta i-a vorbit, atât l-a îndemnat și l-a ambiționat până când la adus l-a dragostea bisericii. Nu cu forța nici cu talentul, ci cu stăruința neînteruptă a făcut ce a făcut.

În cutare sat am aflat, că un stăneret de forță s'a făcut baptist. Și atunci urmând metoda doftoricească, am căutat să văd fiecare moment din boala sufletească care l-a cuprins pe ortodoxul de altădată. Vânătorul care l-a atras în laț, nu a făcut nu știu ce mare treabă. A întâlnit pe victimă dimineața și i-a tocat la ureche un ceas două, l-a întâlnit seara a făcut iarăși așa. Și atâta l-a bătut la cap până l-a zăpăcit complet, scoțându-l afară din staulul dreptcredincioșilor. Nu vrednicia personală, a agresorului, nu convingerea rătăcitului că va fi mai bine unde se duce, l-a rupt dela biserică, ci propaganda fără răgaz, care l-a sucit și l-a învățit în toate păr-

țile până când a căzut. Cetesc o revistă germană din Viena din anul 1838 și mă cruceșc cum caracterizează un moralizator societatea de pe atunci. Nu găsește nimic vrednic de laudă la contemporanii săi în care vede niște păgâni cum nu s'au mai pomenit în lume. M'am dus mai jos la predicatorii din veacul al XVIII și XVII și am găsit exact aceeași ieremiadă. La plângerile din veacul nostru și mai aproape de el numai vorbesc, fiindcă sunt prea bine cunoscute. Și curios este, că „păgânii” din toate veacurile au zidit biserici, le-au cercetat și au avut curajul să spună că sunt buni „creștini”. Astfel, fără să vrei, trebuie să ajungi la convingerea, că „păgânii” din toate veacurile cu mici deosebiri sunt la fel, dar slujitorii bisericii cari au de a face cu ei sunt deosebiți. Unii dintre ei sunt foarte buni propagandiști, alții mai slabi, și cei de rândul al treilea nu sunt de loc propagandiști, ci adepți ai lui Eremia prorocul, rău înțeles. Să ilustrăm prin o mică întâmplare ce poate face propaganda.

În mijlocul unui sat românesc stă o mare cruce de piatră, îngrădită rău, și în jurul ei până ieri alaltăieri creșteau niște respectabile tufe de urzici. A trecut multă lume pe lângă cruce și când a văzut mândreța de urzici a cam clătinat din cap, la tot cazul nu în semn de laudă. S'a întâmplat însă că într'o bună zi să le vadă mai bine și părintele. La început s'a indignat grozav și s'a gândit ca Dumineca viitoare are să-și mustre credincioșii grozav, fiindcă în așa hal și-au neglijat crucea. Până una alta s'a răzgândit părintele și a adus cu vorbe frumoase băieții și fetele de școală la sf. cruce. Băieții au reparat gardul, iar fetele au tăiat urzicile, au săpat pamântul și au sădit flori. Ieremiada din biserică a rămas, și crucea românească acum e o frumusețe. Dar părintele vre-o câteva nopți dearândul nu a mai putut dormi,

fiindcă în mintea lui a prins rădăcini puternice gândul, că oare înaintașul lui de acum o sută de ani nu va fi făcut tot așa biserica și școala. Azi a bătut la ușa lui Ioan, mâne la a lui Gheorghe și apoi atâta a vorbit atâta a îndemnat până când a răsărit ca din pământ și casa Domnului și casa culturii românești pentru că pe vremurile acelea nu era nici prefectură nici minister cari să te ajute, ci era sărăcia neagră ori pe unde te uitai.

Părintele nostru din poveste azi este renăscut fiindcă a ajuns să înțeleagă ce poate face propaganda stăruitoare. Sfinția Sa până acum s'a tânguit de propaganda streină, dar de când a început și el să facă propagandă și el a observat, că s'a schimbat firea lucrurilor. Și acum părintele se gândește fericit ce ar fi de noi dacă de jos până sus în biserica noastră s'ar face propagandă pe capete în toate direcțiile.

Dr. Ștefan Cioroianu
protopresbiter.

Ierarhia bisericească.

(Continuare).

Înainte de a răspunde autorului, cu realitățile de netăgăduit ale istoriei și cu texte din sf. Scriptură, avem obligațiunea de a fixa unele gânduri și idei cu privire la ierarhia bisericească românească, din punct de vedere social-național, precum și unele aluziuni, clare și precise, referitoare la organizarea constituțională a Statului nostru național.

Impresia generală la citirea cărții suscitată este că autorul face mai de grabă un proces social-politic României întregite decât combaterea ierarhiei bisericești. Nu suntem la cea dintâiu ocaziune în România-Mare, când de prin taberile subversive, fie sectare fie comuniste, se critică în termenii folosiți de P. B. Bratu, organizarea Statului nostru, din diferite puncte de vedere, dar îndeosebi din laturea care ar prinde mai ușor în mrejele îndoelii poporul nostru drept-credincios și strâns legat de așezămintele sale ortodoxe naționale, care le-au scăpat din robia vrăjmașului văzut și nevăzut.

Ca o ilustrare asupra celor afirmate amintesc aici faptul demascat în ziarele românești, ba chiar și în Parlament, că pentru alegerile suburbane dela București — din Februarie 1937, — conducătorii comuniștilor din România (acei cărora nu le trebuie Dumnezeu și pe Fiul Său, Iisus Hristos, acei cari vor să distrugă proprietatea și familia) au dat instrucțiuni partizanilor, să facă propagandă pentru Biserică,

dar să se atace cu toată puterea și prin toate mijloacele, ierarhia bisericească. Cu alte cuvinte, prin înșelăciune, să se pescuiască în turbure, distrugând sub masca religioasă, instituțiile cari ne-au asigurat liniștea, pacea și bunăînvoire între frații de același sânge și lege.

Îată-l pe P. B. Bratu, înfățișând pe lup în piele de miel, când spune: „Aceste ierarhii oligarhice fug de sistemul politic democratic, ca Satana de Cruce“ citând fără nici o rezervă marele serviciu făcut americanilor de al treilea preșident al Republicii americane „Mr. Thoma Jefferson inimicul cel mai funest al capetelor încoronate și ierarhiilor eclesiastice“ în epocalul decret despre „An Act Establishing Religions Freedom“.

Așadar, nu mântuirea sufletului îi este periclitată lui Mr. P. B. Bratu, prin existența ierarhiei în fruntea căreia se află — după expresia sa — „Cerberul dela București și Grand Lama dela Sibiu“, ci Biserica ortodoxă română, care a ferit și va continua să ferească lumea de vărșări îngrozitoare de sânge. Gândul ascuns al autorului este să răstoarne ordinea actuală din România și să o înlocuiască cu una „democratică“ în ideologia lui Th. Jefferson, *adecă un nou soviet*. Rostul cărții este așadar, ca mai întâiu să răstoarne ierarhia bisericească și apoi cea monarhică. Cohortele sale sunt sectarii, pentru cari a scris cartea.

Dar noi, acești înjugați în Preoția Testamentului Nou, am învățat dela Mântuitorul Hristos, cum trebuie să ne purtăm cu organizația social-politică din lume, și în consecință cu cea din România.

Odată învățând Mântuitorul în Templu, fariseii, carturarii și bătrânii căutau, ca totdeauna, să-L prindă cu vorba. Atunci li-a spus pilda vierilor, pildă care consfințește ierarhia și justifică martiriul ei, în Rusia și Spania; iar îndată după această aspră dojană: „...fariseii cuprinși de furie îl întreabă: Învățătorule, știm că vorbești și înveți pe oameni drept, și că nu cauți în fața oamenilor, ci-i înveți calea lui Dumnezeu în adevăr, se cuvine să plătim bir Cezarului sau nu? Iisus li-a priceput viclenia și li-a răspuns: Pentru ce Mă ispitiți? arătați-mi un ban. Al cui chip și ale cui slove sunt scrise pe el? Ale Cezarului, au răspuns ei. Atunci El li-a zis: Dați dar Cezarului ce sunt ale Cezarului, și lui Dumnezeu ce sunt ale lui Dumnezeu!“ (Luca 20, 21—25).

În răspunsul Mântuitorului Iisus se cuprinde și răspunsul nostru cu privire la afirmația, că ierarhia fuge de Republică și Constituția democratică ca Satana de Crucea de pe Golgota.

La noi în România-Mare, Cezarul este M. Sa Regele Carol al II și urmașul Lui M. Sa Voevodul Mihai, deci în virtutea poruncei Mântuitorului Iisus, acestuia îi dăm birul. Noi știm că Cezar este împărat, sau Rege și nicidecât Președinte de Republică, fie că ar voi să-l cheme P. B. Bratu, ori Rutterford, ori alte specimene de Jeffersoni.

Putem adauga, că Cezarul nostru a prea făcut democratică Constituția noastră românească. Ea este mai liberalo-democratică decât faimosul „An Act Establishing Religions Freedom“, căci altcum, nu putea să apară cartea de doctrină sectară: „Christos și Morale vs. Comedii în altare“, de P. B. Bratu.

Această paranteză a fost necesară pentru a dovedi adevăratul scop al cărții, la care mai trebuie să adaugăm, uluitoarele afirmațiuni că „Moisi ar fi avut anume clici“ în interesul cărora a scris cărțile sale, apoi că Iehova, n'ar fi părintele lui Hristos. Așadar, din sf. Scriptură a Testamentului Vechi, sectarii în frunte cu P. B. Bratu, elimină părți întregi, cari nu le convin, nu se sfiesc a recurge totuși la disprețuitul Testament Vechiu când este vorba despre negarea ierarhiei. Astfel se citează Proorocul Isaia, Malahia etc.

Deci, intenția și scopul sectarilor sunt evidente: de a slăbi credința în autoritatea organizată de Domnul în Testamentul Vechiu și consfințită de Mântuitorul Iisus în Testamentul Nou, ca slăbind idea de autoritate să poată apoi cu ușurință răsturna autoritatea civilă-politică și în consecință să ne prăbușim în războiul cel dintre frați cu inexorabilele urmări.

Ar fi suficientă această demascare, atât de precisă, pentru a pune în lumina adevărată scopul urmărit de sectari.

Noi însă ne străduim să documentăm, temeinicia și divinitatea ierarhiei, atât pentru ceice ignorează această instituție cât și pentru sectari.

(Urmează)

Pr. Traian Constantin

Toate cuvintele lui Dumnezeu sunt lămurite, scut este el pentru cei ce își caută la dânsul scăparea.

(Pilde 30, 5).

*

Mai de grabă să auzi certarea unui înțelept, de cât să ascuți cântecul celor nebuni.

(Eclesiastul 7, 5).

Scurtă privire istorică asupra bisericii ortodoxe române din Banat.

de Pr. Constantin Târziu
licențiat în teologie.

Banatul Timișan se numea după cucerirea romană Dacia Riparia sau Ripensis²⁵⁾ nume pe care îl păstrează și după aceea multă vreme²⁶⁾, constituind chiar titlul unui episcop. La sinodul ecumenic din Nicea din 325 întâlnim alături de Teofil, care iscălea „episcop al capitalei Goților“ și pe Vitalis episcopul Daciei Ripensis. Despre participarea acestui episcop la sinodul din Nicea ne vorbesc două documente cuprinse în manuscrisul „Brevis Valachorum Transilvaniam icolentium historia“ de Petru Bod, manuscris litografiat și păstrat în biblioteca muzeului din Cluj unde la pagina 16 se scrie: „Quo tempore christianam religionem în Dacia Valachi primum amplexi sunt, perplexa est quaestio; cum caeterae etiam eorum res antiquae non satis sunt exploratae. Seculo quarto jam populi în Dacia existentes ad fidem Christi erudiebantur, imo ecclesiae jam fundatae erant, siquidem în concilio Nicaeno contra Arium anno 325 celebrato, observantur concilii actis subscripsisse legati elcesiarum Dacorum, Protogenes a Dacia, Vitalis a Dacia Ripenso. Valens a Dacia Scythopolitanus, Theophilus Gothiae episcopus, Gothia dicebatur tunc ea regio, quae Valachia nunc dicitur. Eodem rursus seculo concilii Constantinopolitani, a Theodosio magno adversus Nestorium convocati, actis subscripsisse notatur Gerontius episcopus Tomensis²⁷⁾).

În al doilea document intitulat: „Memoriu manuscript al contelui Emeric Mico despre Români ales biserica lor“ păstrat tot în litografie la pagina 7—9 cetim: „Az oláhok eleitől fogva a görög vallást követték és az Konstantinopoli Patriachához hallgattak. Mikor kezdették Keresztyénekké lenni a nem bizonyos, de az bizonyos hogy ha ott laktak a hol most az oláhország vagon már a negyedik sekulumban Keresztyények voltak. Mert a Nitzenumi conciliumban a mely gyűjtetett volt 325, Eszt. Arius ellen, ez helységkből valok egynehányan jelen voltak és subscribálták úgy mint Protogenes a Dacia, Marcus Metropolita, Vitalis a Dacia Ripenso Valens a Dacia, Teofilus Gottianok (a mint ott iratik oláhországnak Püspökje²⁸⁾).

După cum vedem aceste două documente

25) F. Griselinii o. c. p. 1.

26) Dr. I. G. Sbierea. Contribuțiuni pentru o istorie a Românilor Cernăuți 1906 p. 61.

27) Dr. Gh. Popoviciu: Uniunea Românilor din Transilvania cu biserica romano-catolică sub împăratul Leopold I Logoj 1901 p. 1—2.

28) Idem o. c. p. 2.

pe lângă că ne fac cunoscuți cu episcopii din Dacia, contemporani cu sinodul I și II ecumenic ne mai confirmă și vechimea creștinismului și a organizației ierarhice daco-romane din Dacia și în special din Banatul Timișan. Se pune mai departe întrebarea că unde a rezidat în Banat episcopul Vitalis. Răspunsul logic e ca numai în Morisena (Cenad) pentru că am văzut că cetatea aceasta era centrul unei frumoase organizații parohiale vechi, cu o bazilică romană zidită după toate regulile artei bisericești. Alături de diaconi și preoți trebuie să fi fost și un episcop într'un oraș așa de însemnat ca Morisena, care era reședința prefectului provinciei Dacia Ripensis²⁹). Aci trebuie deci să fi rezidat și episcopul Vitalis pentru că episcopul diecezan rezida alături de prefectul provinciei³⁰). În timpul năvălirilor barbare vaza acestei episcopii se eclipsează, dar ea nu se stinge. Datorită ei desigur că mulți Goți și chiar și Huni, Gepizi și Avari, ai căror șefi rezidează rând pe rând în Morisena, trec la creștinism. Toți istoricii maghiari de bună credință ca Thuroczy, Katona, Thalloczy, Oltványi, etc. afirmă vechimea episcopiei Morisena³¹), care e atestată și prin textul biografiei Sf. Gerard primul episcop catolic al Morisenei³²).

(Urmează).

Instrucțiuni cu privire la purtarea socoților și administrarea averilor bisericești.

de PETRU TOMA
esactor-eparhial.

Întrebuințarea lumânării falsificate nu este un lucru creștinesc și nu corespunde cu însemnătatea ei adevărată. Creștinii sunt ispitiți a aduce la biserică astfel de lumânări, deoarece sunt mai estine și se mândresc când fac danie, o lumânare atât de mare, neștiind că mai mult păgubesc biserică, căci ca dania să fie bine primită nu e nevoie să aduci o lumânare mare, care să scoată o flacără neagră, ci mai mult folosește, dăruind o lumânare mică din ceară curată care va fi mai bine primită de Dumnezeu, pentru că simbolizează pe Insuși fiul său Iisus și pe Maica Domnului. Lumina pe care o produce lumânarea simbolizează lumina eternă, izvorul luminei și a vieții noastre care este Iisus Hristos. Lumina curată a lumânării de ceară este icoana ce simbolizează pe Dumnezeu Tatăl, după cum se găsește acest adevăr afirmat în Sf. Scriptură și a Testamentului vechi unde era întrebuințată lumânarea de ceară la serviciile religioase.

Lumânarea simbolizează pe Dumnezeu Tatăl: Exod 10.23; Ps. 4.6; 27.1; Is. 9.2; 60.18. *Cuvântul lui Dumnezeu aduce lumină:* Ps. 19.8; 119. 105, 130; Pilde 6.23. *Model de lumină mai presus de fire, avem la Mat. 17.2, Fapt. 9.*

Lumina lumii este Iisus Hristos, Luca 2, 32, Ioan

29) Pr. Gh. Cotoșman o. c. p. 141—142 și 401—402.

30) Idem. o. c. p. 437—438.

31) Idem o. c. p. 438—439.

32) V. mai departe Cap. II § 2.

1, 4; 5.19; 8.12; 12; 35; Apoc. 21,23. *Dumnezeu Insuși este lumină* 1 Tim. 1,16; 1 Ioan 1, 5. *Și creștinii adevărați pot fi numiți fiii luminei,* Efes. 5.8; 1 Tesalon. 5.5; 1 Petru 2,9.

Amintire de lumânările de ceară se face chiar la începutul erei creștine, iar pela sfârșitul secolului II, Apulie face deosebire între lumânările de ceară și cele de seu. În evul mediu biserica catolică consuma o cantitate enormă de lumânări de ceară, ca să ne facem o idee, amintim catedrala din Weitemberg care pe timpul lui Luther consuma anual 35.750 funturi (1 funt 400 gr.).

Ceara din care se fac lumânările, se culege din cele mai curate și binemirosoare flori de către albine, cari sunt considerate ca simbol al virginității Sf. Fecioare Maria, mama tuturor virtuților. De aceea lumânarea de ceară, simbolizează trupul Domnului Iisus Hristos și pe purtătoarea trupului Lui pe sf. Fecioara Maria (Sf. Simeon Tesalonicianu în „*De sacro Templo*“ Liturgica de Mitrofanoviciu pag. 217). Lumânările de ceară mai au și alte foloase mai practice, de cari noi nu ne vom ocupa, căci noi ne străduim să arătăm numai rolul simbolic al lumânării de ceară, care adusă ca ofrandă la biserică este un dar adus din ce se poate mai curat și mai presus din roadele pământului, care arzând în biserică, prin înălțarea luminei la Dumnezeu Cel atotputernic pentru nădejdea, speranța, bucuria și viața noastră, ne va arăta că și noi trebuie să fim fii ai luminei, care luminează tuturor. Lumânarea, prin efectele și calitățile sale înseamnă misterii și adevăruri supranaturale și dumnezeiești. Lumina materială schimbă fața întregii creațiuni vizibile; simplă și curată, se multiplică lesne, fără ca să scadă; ea luminează, încălzește, înviorează, curățește; fără de lumină natura e lipsită de viață, e rece, deșartă, învăluită în întunec, nevizibilă, nefructiferă. (Mitrofanovici, liturgica pag. 216—217).

Lumânarea de ceară la cultul divin e impusă de Consiliul nostru eparhial în toate parohiile, nu pentru că eparhia să câștige prin fabrica sa, ci pentru că așa este creștinește, căci ea face parte din slujba creștină ortodoxă, fiind un simbol natural al cultului ortodox.

Pe lângă simbolurile amintite, lumânarea mai simbolizează când se poartă înaintea evangheliei pe înainte mergătorul Domnului nostru Iisus Hristos, pe Ioan Botezătorul, și pe ceilalți profeți cari au fost până la Hristos și vesteau venirea Lui. Lumânarea ce se aprinde la cetirea evangheliei, înseamnă lumina adevărului evanghelic, care a străbătut întunecul necredinței, în care se aflau popoarele înainte de venirea lui Iisus și care luminează și astăzi mintea noastră (Sf. Ieronim, Mitrofanoviciu op. cit. pag. 493).

La botez, lumânările aprinse înseamnă luminarea spiritului și că cel nou botezat vine dela întunec la lumină și se face acum fiu al luminei.

La cununie, înainte chiar de începerea logodnei, preotul aprinde cele două lumânări și le dă la nași, cari le țin la spatele celor ce se unesc, în semn că aceste lumini le va lumina calea vieții ce o vor urma.

La înmormântare se așează la cele patru colțuri ale sicriului, simbolizând lumina dumnezeiască, cu care s'a luminat creștinul la botez și ne aduce aminte că sufletul creștinului încă trăește, deși corpul s'a dat stricăciunii (Sf. Simeon Tesalonicianul Mitrofanoviciu op. cit. pag. 805).

Când creștinul se împărtășește cu sf. Taină a cuminecătorei se obișnuiește ca să aibă în mână o lumânare aprinsă, semn că este fiu al luminei lui Iisus Hristos.

(Urmează)

ȘTIRI

Personale. Dumineca trecută P. S. Sa episcopul Vasile o participat la solemnitatea desvelirii bustului I. G. Duca în Logoj, precum și la punerea pietrii fundamentale a podului dela Făget.

Din partea guvernului au participat: Dl. Ministru Franasoviciu și Dl. secretar general Pârvu dela Ministerul Comunicațiilor.

Abonamente achitate la „Foaia Diecezană” pe anul 1937 integral: Denta, Deta, Delinești, Domașnea, Dragșina, Drinova, Eșelnița, Făget, Folea, Fârliug, Gârliște, Gladna Română, Globucraiova, Gornealiubcova, Herendești, Hezeriș, Hitiaș, Iablanița, Jebel, Iersig, Jena, Icloda, Ilova, Jupa, Jdioara, Lăpușnicel, Luncavița, Maidan, Moceris, Mramorac, Mehadica, Naidăș, Ocna de fier, Oloșag.

Lumânările comandate au fost trimise toate cu ramburs, deoarece instituția nu poate purta evidențe nesfârșite cu cei cari nu achită la timp, având totodată trebuință de bani pentru achitarea cerei.

Nr. 2229 B 1937.

Note oficiale.

Sfântul Sinod fiind sesizat de Onor. Guvern prin Ministerul Cultelor și Artelor de a reglementa activitatea preoților în partidele politice, în ședințele sale dela 9 Martie a. c. a luat în cecace privește normele de conducere pentru preoțime în misiunea sa cerdotală, hotărârea de mai jos și a hotărât publicarea unui comunicat, care deasemenea se publică aici anexat.

Aducând acestea la cunoștința On. Prooțimi parohiale spre conformare se pune în vedere tuturor că față de contravenienți se va purcede în conformitate cu dispozițiile Regulamentului de procedură al instanțelor disciplinate și judecătorești.

Caransebeș la 5 Aprilie 2937.

Episcopul diecezan:

† VASILE

**

„NIHIL SINE DEO“

Comunicatul Sfântului Sinod dat în ședința dela 9 Martie 1937.

I.

În timpul din urmă s'au ridicat voci cari cer ca preotul să-și limiteze toată activitatea la altar; să iasă cu totul din mijlocul vieții sau să nu aibă nici o atitudine determinantă de caracterul său de slujitor al lui Hristos și al Bisericii.

Această dorință, Biserica și preoțimea ei nu o poate împlini. Dacă în trecut, când a fost aproape singurul factor ocrotitor și îndrumător, a știut să scoată la liman bun neamul românesc, nu înțelegem de ce se manifestă astăzi atâta neîncredere în acțiunea ei în mijlocul vieții românești. Dragostea ei pentru neamul nostru cu care s'a împletit intim și indisolubil într'un trecut atât de îndelungat, nu poate fi astăzi omorâtă de cei ce nu iubesc prezența ei la tot pasul.

Afară de aceasta însăși învățătura ortodoxă, creștinismul nealterat și nedeiat, impune Bisericii grija de viață totalitară a neamului în mijlocul căruia a fost trimisă de Dumnezeu.

Biserica nu are numai funcția de a se ruga, ci și de a învăța pe oameni, ca să-și îndrumeze viața în toate domeniile ei pentru a înainta spre ținta cea singură fericită: viața de veci.

Biserica are o concepție despre existență și determinat de aceasta un program etic de viață omenească. Ea nu va interveni în lupta dintre partidele politice pentru a declara pe unul mai bun ca pe celălalt, atunci când ele nu se deparțează decât în metode și nu vin în contradicere cu programul etic al Bisericii. Dar are dreptul să-și intensifice acțiunea pentru adâncirea concepției creștine și a moralei creștine în straturile poporului român, inclusiv partidele politice și să ia chiar atitudine combativă față de acele acțiuni cari sub masca politică propagă concepții de viață și programe etice opuse creștinismului.

II.

Din concepția creștină despre existență și din morala creștină credem că putem deduce pentru împrejurările dela noi și de acum următorul program, pe care am vrea să țină seamă întreaga obște românească, toate partidele politice și pe linia căruia Biserica va milita în mijlocul neamului.

1. Toată viața individuală, socială, culturală, școlară, economică din statul nostru trebuie adusă și ținută într'o legătură strânsă cu Dumnezeu, prin Fiul său Mântuitorul nostru Iisus Hristos. Să facem să dispară spiritul secularist, indiferentist sau chiar ostil față de Dumnezeu. Să sădim în oameni convingerea că nimic serios nu se poate face pentru înălțarea neamului fără Dumnezeu. „Nihil sine Deo“ e deviza Coroanei române.

2. Statul nostru este un stat român, alcătuit cu jertfe fără seamăn de națiunea română, pentru păstrarea, întărirea și înobilarea ei, pentru desvoltarea însușirilor fizice și sufletești, ca să se poată ridica la un nivel cât mai înalt prestigiul ei politic și spiritual. Toate legile, acțiun-

nile, ideile statului și din cuprinsul lui au să fie subordonate binelui durabil al națiunii, sau cel puțin să n'o păgubească. Nu plăcerile sau ambițiile de moment al celor lacomi, sau ale masei atâta în chip demagogic, vor fi determinate în activitatea statului, ci binele de peste veacuri al neamului.

3. Toată viața neamului trebuie ajutată prin exemplul de sus și prin îndrumarea serioasă, ca să curgă după norma virtuților creștine. Rugăciunea munca, cinstea, sobrietatea, spiritul de jertfă în folosul obștei sunt forțele care susțin sănătatea unui neam și-i măresc neconținut puterea. Tocmai virtuțile care pregătesc pe om pentru viața viitoare sunt și acele care întăresc societățile omenești. Dar virtuțile acestea, ca să fieenerate, trebuiesc luminate nu numai din latura folosului lor vremelnic, ci mai ales din cea a folosului lor pentru viața vecinică.

4. În conformitate cu cele de mai înainte Biserica se opune acelei concepții care face pe om să aspire numai după fericiri și paradisuri materiale, știind că orice fanatism și orice pasiune purtată de interese materiale face pe om o ființă coborâtă dela destinația ei. Numai lupta pentru cele spirituale înobilează pe om și-l duce spre progres adevărat.

5. Având grije de toți fiii neamului, Biserica reprobă individualismul hrăpăreț precum și orice acte de volnicie, teroare și brutalitate, dar și lupta de clasă, cerând legi și o viață românească inspirată de duhul frăției și al solidarității naționale. Individul să-și folosească libertatea și puterile sale fizice și spirituale nu în direcții centrifugale, în folosul unui bine egoist, ci în direcția slujbei în folosul neamului. Personalitatea care slujește nu individul care se îmbogățește este idealul creștin. Clasele se întregesc și deci să învețe a se iubi și a se ajuta ca mădulele din trup.

6. Cetățenii de alte limbi și legi — după ce cei deveniți ilegal vor fi revizuiți — se vor bucura de tratamentul legal și vor fi sprijiniți în silințele lor spre progres, dar supravegheați, ca să nu păgubească prin nimic națiunea română. Respectând drepturile tuturor cetățenilor *vom da existenței noastre politice toată formația și consistența națională.*

7. Pentru a săvârși această lucrare în folosul națiunii și al consolidării statului român, avem neapărată nevoie de liniște, de bunăînțelegere și frățietate între toți fiii neamului și ai Țării, legați între olaltă prin respectul legilor, prin devotament către Suveran și către forma monarhică a Statului.

În grija părintească ce o purtăm pentru mântuirea sufletelor și pentru binele neamului și al Țării, aceasta este gândul și îndemnul pe care-l trimitem cu dragostea noastră ca păstori sufletești iubitului cler și popor al sfintei noastre Biserici dreptmăritoare române,

Dat în ședința Sfântului Sinod din 9 Martie anul 1937.

Pentru conformitate,

* * *
EXTRAS.

din Sumarul ședinței Sfântului Sinod dela 10 Martie 1937
Președinte, (ss) Patriarh **MIRON.**

Secretar, (ss) † **Galaction Craioveanu.**

La propunerea comisiei Sf. Sinod hotărăște :

1. Preoții nu pot să utilizeze slujbele bisericesti — nici în biserică nici afară de biserică — pentru sfințiri de insigne ale partidelor, insigne care urmează să fie folosite în luptele politice dintre aceste partide.

2. Preoții nu vor lua jurăminte de caracter politic și nu vor participa la acțiuni după natura lor nu sunt conforme cu învățătura creștină.

3. În predicile lor din fața Sf. Altar preoții vor propovădui învățăturile Sf. Evanghelii, evitând să amestece în aceste predici chestiuni cari privesc lupta dintre partidele politice.

4. Ceice vor contraveni acestor dispozițiuni vor fi supuși pedepselor disciplinare — dela dojană până la depunere — conform art. 3, 17 și 18 din Regulamentul disciplinar în vigoare.

* * *

Dispozițiile de mai sus vor fi comunicate :
I. D-lui Ministru de Culte odată cu comunicatul în ședința precedentă, ca răspuns la scrisoarea Domniei Sale din 2 Martie a. c. rugându-l să comunice eparhiilor toate cazurile de abateri dela aceste dispoziții spre a aplica sancțiunile cuvenite contraveniențelor.

II. Tuturor Chiriariilor spre cele cuvenite.

* * *

Nr. 2072 Sc 1937.

Ministerul Cultelor și Artelor sesizat de Direcțiunea viticulturii și horticulturii din Ministerul Cooperației, cere ca și în acest an preoții să dea concurs din prilejul zilei sădării pomilor.

Deci în această zi preoții să ia parte împreună cu autoritățile școlare la serbare contribuind cu prezența și concursul lor la importanța acestei serbări.

Caransebeș, în 14 Aprilie 1937.

Episcopul diecezan:

† **VASILE**

Nr. 2518 Șc. 1937.

Sărbătoarea Sf. Mare Mucenic Gheorghe cărui pomenire se face în fiecare an la 23 Aprilie, an acesta cade pe ziua de Vineri, a 6-a săptămână din post.

Deoarece, pe urma rectificării Calendarului nu s'a rectificat și Paschalia, suntem într'o situație neprevăzută de vre-o regulă tipiconală.

Cercetând și consultând însă, am aflat de bine a stabili pentru această sărbătoare, din acest an, următoarea întocmire, care să se respecte pe întreg cuprinsul eparhiei noastre.

Vineri în 23 Aprilie se va săvârși serviciul prevăzut de Triod, adică vecernia și utrenia din Triod împreună cu liturgia darurilor celor mai înainte sfințite. Sărbătoarea sfântului Gheorghe se va respecta, serviciul divin însă se va face Duminecă în 25 Aprilie, adică la Florii.

Tipicul de Duminecă, 25 Aprilie, este următorul:

Vecernia (care se face sâmbătă).

La Doamne strigat-am se vor pune 2 stihiri dela Dumineca Stâlpărilor. Mărire a Sf. Gheorghe, glas 6: „După vrednicia numelui ai viețuit ostașule Gheorghe...” Și acum, a Duminecii Stâlpărilor, glas 6: „Astăzi darul sfântului Duh...”

La Litie, stihirea Duminecii Stâlpărilor, Mărire a Sf. Gheorghe, glas 2: „Să arate clipeala cele drepte...” Și acum, a Duminecii Stâlpărilor, glas 6: „Mai înainte cu șase zile...” Stihovna Duminecii Stâlpărilor, glas 8: „Bucură-te și te veseleşte cetatea Sionului...” Mărire a Sf. Gheorghe, glas 4: „Pe diamantul răbdării...” Și acum, a Duminecii Stâlpărilor, glas 6: „Astăzi darul sfântului Duh...”

La Binecuvântarea pânilor se va cânta troparul, glas 1: „Învierea cea de obște...” (de 2 ori) și odată troparul, glas 4: „Ingropându-ne împreună cu Tine...”

Utrenia.

La Dumnezeu este Domnul: Troparul, glas 1: „Învierea cea de obște...” (de 2 ori) Mărire, troparul Sf. Gheorghe, glas 4: „Ca un Mântuitor...” Și acum troparul, glas 4: „Ingropându-ne împreună cu Tine...”

Sedelnele Duminecii Stâlpărilor, și se continuă serviciul Duminecii Stâlpărilor până după ectenia piesnei a 3 dela Catavasia, când se va cânta condacul și se citește icosul Sf. Gheorghe, iar după ectenia piesnei a 6 se va cânta condacul și se citește icosul Duminecii Stâlpărilor. După peasna a 8 nu se cântă „Mărește... Ceeace ești mai cinstită...” ci se cântă pripelele și irmoasele Duminecii Stâlpărilor.

În loc de sftilnă se va cânta „Sfânt este Domnul Dumnezeu nostru...” (de 3 ori.)

Lăudăciunile Duminecii Stâlpărilor. Mărire. Și acum, a Duminecii Stâlpărilor, glas 6: „Mai înainte de paști cu șase zile...” Doxologia, glas 6, după care se cântă troparul, glas 1: „Învierea cea de obște...”

Liturgia Sf. Ioan respectându-se întru toate cele ale Duminecii Stâlpărilor.

Acolo unde este hram, care deobiceiu este în legătură cu petreceri, respectându-se tipicul de mai sus, petrecerile se vor amâna pentru Luni, a doua zi a sfințitelor Paști.

Caransebeș în 16 Aprilie 1937.

Episcopul diecezan:

† VASILE

Nr. 2465 B 1937.

Se aduce la cunoștința absolvenților și licențiaților în teologie, că pentru examenul de calificare preotească, în anul curent s'a fixat o sesiune extraordinară, care se va ține în ziua de Miercuri 12 Mai 1937 și zilele următoare.

Cei ce doresc să se prezinte la examen, vor avea să prezinte, până cel mult în ziua de 8 Maiu a. c. următoarele documente:

1. extrasul de botez
2. certificat de școală secundară ce a terminat.
3. Absolutoriu despre ascultarea și terminarea studiilor teologice sau diploma de licență.
4. Certificat dela Oficiul parohial, vizat și de către Oficiul protopopesesc, despre felul cum a tolosit timpul dela absolvirea teologiei și până la prezentarea la examen.

5. Chitanța dela casieria Consiliului eparhial că a achitat taxa de examen.

Caransebeș la 12 Aprilie 1937.

Episcopul diecezan:

† VASILE

Dușan Miloșevici S. A.
Rusca-Montană (Jud. Severin)

Convocare.

În conformitate cu hotărârea luată de Consiliul de Administrație în ședința din 10 Aprilie a. c., Domnii acționari ai Societății noastre sunt convocați în

Adunarea generală extraordinară

pentru ziua de **Luni 26 Aprilie 1937 la ora 11 a. m.** la sediul societății din Rusca-Montană jud. Severin, având a decide asupra următoarelor chestiuni din

Ordinea de zi:

1. Sporirea capitalului social cu cinci milioane Lei, și anume dela 1 milion Lei la 6 milioane Lei, cu subscrierea acestui spor în chiar ședința adunării, semnându-se în același timp adesiunea pentru această subscriere.
2. Modificarea art. 3 din statute.
3. Eventuale propuneri.

Pentru ca Domnii acționari să poată lua parte la aceasta adunare, urmează să depună la sediul societății din Rusca-Montană în conformitate cu dispozițiunile art. 11 din statute, acțiunile lor cu cel puțin trei zile înainte de data fixată pentru această adunare.

Dacă la data fixată pentru această adunare nu se va întruni numărul de acțiuni cerute de statute, Adunarea generală extraordinară se va ține în ziua de Joi 6 Mai 1937 la aceeași oră și la același sediu, cu aceeași ordine de zi, orcare ar fi numărul acțiunilor prezente sau reprezentate în adunare și fără altă convocare.

Președintele Consiliului de administrație,

U. Paserar

Judecătoria mixtă Caransebeș, secția c. f.

Nr. 61/1937 c. f.

Publicațiune de licitație și condițiunile de licitație.

În cauza de executare pornită de următorul Meilă Constantin dom. în Mărul contra următorului Lupa Ianaș, Izvercianu Ion (căs. cu Bona Paraschiva) Frențescu Benonie (căs. cu Sgăvârdea Iconia), Martinescu Gheorghe (fiul lui Ion) și Trifu Trandafir la cererea următorului Judecătoria ordonă licitațiunea execuțională în baza art. 144, 146 și 147 din legea LX din 1881, asupra 1/3 parte din imobilul înscris în c. f., a comunei Borlova (din circumscripția Tribunalului Caransebeș) Nr. coalei cf. 166 No. de ord. A. I. 1—2, Nr. top. 169/1 Casa No. 79 cu curte în Intravilan 48 stp. No. top. 170/1 Grădină în Intravilan 66 stp. Prețul de strigare 650 lei; No. de ord. A+1 No. top. 2931 Arătură în Ploștină 634 stp. Prețul de strigare 150 lei, asupra imobilului cuprins în coala cf. No. 167 a comunei Borlova No. de ord. A. I. 1—2 No. top. 167 Grădină în Intravilan 114 stp. No. top. 168 Casa No. 78 cu curte în Intravilan 68 stp. prețul de strigare 4000 lei, No. de ord. A. II. 1—2 No. top. 2923 Grădină în Ploștină 1 jug. 183 stp. No. top. 2924 Arătură în Ploștină 510 stp. prețul de strigare 600 lei, No. de ord. A+1 No. top. 737/2 fânaț în Obârșii și peste Râu 1146 stp. prețul de strigare 200 lei, No. de ord. A+2 No. top. 752/1 fânaț în Ciurila și Malița 1442 stp. prețul de strigare 200 lei, No. de ord. A+3 No. top. 3367/1 Grădină în Borlova 875 stp. prețul de strigare 200 lei, asupra 5/6 din imobilul cuprins în coala cf. No. 168 a comunei Borlova, No. de ord. A. I. 1—4 No. top. 1221 fânați în fața lui Mischie 338 stp. No. top. 1222 Grădină în fața lui Mischie 2 jug. 92 stp. No. top. 1223 fânați în fața lui Mischie 1 jug. 524 stp. No. top. 1224 fânați în fața lui Mischie 276 stp. prețul de strigare 2350 lei, No. de ord. A. II. 1—2 No. top. 1633 Grădină în Bernard 1297 stp. No. top. 1634 fânaț în Bernard 1085 stp. prețul de strigare 900 lei, No. de ord. A+1 No. top. 737/1 fânaț în Obârșii și peste Râu 430 stp. prețul de strigare 150 lei, No. de ord. A+2 No. top. 752/2 fânați în Ciurila și Malița 1442 stp. prețul de strigare 350 lei, No. de ord. A+3 No. top. 2933 Arătură în Ploștină 1267 stp. prețul de strigare 500 lei, No. de ord. A+4 No. top. 336/2 Grădină în Borlova 1124 stp. prețul de strigare 500 lei, asupra 3/16 parte din imobilul cuprins în coala cf. No. 691 a comunei Borlova No. de ord. A+1 No. top. 44 Grădină în Intravilan 198 stp. prețul de strigare 100 lei, No. de ord. A+2 No. top. 2987 Arătură în Ploștină 1017 stp. prețul de strigare 250 lei, No. de ord. A+3 No. top. 3126 Grădină în Runcu 1 jug. 1330 stp. prețul de strigare 500 lei, No. de ord. A+4 No. top. 3263 Grădină în Borlova 1 jug. 118 stp. prețul de strigare 400 lei, asupra 15/46 parte din imobilul cuprins în coala cf. No. 893 a comunei Borlova, No. de ord. A. I. 1+4 No. top. 2225 Grădină în fața Slăgnii 411 stp. No. top. 2226 Arătură în fața Slăgnii 923 stp. No. top. 2227 fânaț în fața Slăgnii 1344 stp. No. top. 2228 Arătură în fața Slăgnii 1055 stp. prețul de strigare 1100 lei, asupra 2/12 parte de sub B. 6 din imobilul cuprins în coala cf. No. 12 a comunei Turn, No. de ord. A. I. 1—2 No. top. 137/2 Grădină în Intravilan 243 stp. No. top. 133 Casa No. 61 cu curte în Intravilan 96 stp.

prețul de strigare 750 lei, în fine asupra imobilului cuprins în No. 804 a comunei Mărul No. top. 175 Băile Cl. cl. II. fânaț 1233 stp. prețul de strigare 500 lei, și altele: în coala cf. No. 691 Borlova cu menținerea dreptului de uzufruct viager intabulat în favoarea lui Izvercean Constantin, pentru încasarea creanței de 31.000 lei, capital și spese de proces și de executare de 6189 lei, fixate până acum și spese de 570 lei, fixate acum pentru cererea de licitațiune.

Fixează termen pentru ținerea licitațiunii **pe ziua de 7 Mai 1937 ora 10 la casa comunală a comunei Borlova, pe aceeași zi la ora 12 la casa com. Turn, și pe ziua de 8 Mai 1937 ora 10 la casa comunală a comunei Mărul.**

În baza art. 150. legea LX din 1881, condițiunile de licitație se stabilesc după cum urmează:

1. Imobilul supus la licitație nu poate fi vândut cu preț mai mic de cât prețul strigării redus cu 25% (art. 26 XLI. 1908).

2. Cei cari voiesc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc, drept garanție 10% din prețul de strigare în numerar sau în efecte de cauțiune, socotite pe cursul fixat în art. 42 I.X. 1881, ori să predea aceluiaș delegat chitanța de depozitare judecătorească, prealabilă a garanției și să semneze condițiunile (art. 147, 150, 170, legea LX. din 1881, art. 21 XLI. 1908)

3. Dacă nimeni nu oferă mai mult, cel care a oferit pentru imobil un preț mai urcat de cât cel de strigare este dator să completeze imediat garanția fixată după procentul prețului de strigare până la acelaș procent al prețului oferit. Dacă nu îndeplinește această îndatorire, nu se va ține seama de oferta sa și nu mai poate lua parte la licitație, care se va continua fără amânare.

Caransebeș, 16 Ianuarie 1937.

Leo Pető s. s. judecător. **D. Lăzărel** s. s. dir. c. f.

Pentru conformitate: **D. Lăzărel** dir. c. f.

AVIZ.

Cu onoare aduc la cunoștință onoratului public din Caransebeș și împrejurime că posed

atelier de croitorie bărbătească

în str. General Trapșa Nr. 1

spre biserica ortodoxă.

Execut haine civile după ulla modă, uniforme școlare precum și reverenzi și supra reverenzi preoțești în rate foarte convenabile.

Experiența câștigată în șirul anilor ca maestru mă pune în posibilitate de a satisface ori când onor. clientelă.

În așteptarea binevoitorului Dv. concurs semnez

Cu toată stima

IOAN OLARIU

